

Sygn. akt III Ca 1425/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Hupa - Dębska

Sędzia SO Andrzej Dyrda (spr.)

SR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w A.

przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) w R.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 20 lutego 2015 r., sygn. akt II C 1138/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1 i 2 o tyle, że w punkcie 1 wyroku zasądza nadto od pozwanego na rzecz powoda ustawowe odsetki od kwoty 27.775,24 (dwadzieścia siedem tysięcy siedemset siedemdziesiąt pięć 24/100) złotych za okres od dnia 3 do 12 lutego 2014 roku;**
- 2. oddala apelację w pozostałym zakresie;**
- 3. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska SSO Magdalena Hupa - Dębska SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Powódka (...) Sp. z o.o. w A. domagała się zasądzenia od pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiego Szpitala (...) w R. na jej rzecz kwoty 61.006,41 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając roszczenie wskazała, że dochodzone roszczenie stanowi nieuiszczone w części wynagrodzenie za świadczenie usług pralniczych w dniu 29 lutego 2012 r. umowa nr (...) (...), w dniu 20 lutego 2009 r. umowa nr (...) (...).

Dnia 10 marca 2014r. Sąd Rejonowy w Rybniku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zasądając od pozwanego na rzecz powódki kwotę 61.005,51 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 3 lutego 2014 r. oraz kwotę 4.396,75 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, który pozwany zaskarżył sprzeciwem w przepisany terminie.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany, skarżąc go w całości, wnosił o oddalenie powództwa wobec spełnienia zobowiązania przez pozwanego oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 15.01.2014 r., tj. jeszcze przed wytoczeniem powództwa uiszczył kwotę 33.000 zł, a w dniu 12.02.2014r. – kwotę 19.244,35 zł. Pozwany kwestionował także kwotę skapitalizowanych odsetek w wysokości 8.761,06 zł, wyliczonych przez powódkę na dzień 2 lutego 2014r., których wartość powódka doliczyła do wartości przedmiotu sporu powołując się w tym zakresie na § 5 ust. 2 umowy nr (...) (...) oraz § 7 ust. 5 umowy nr (...) (...), zgodnie z którym termin płatności wynosi 30 dni licząc od dnia doręczenia prawidłowo wystawionej faktury VAT do siedziby pozwanego. Zdaniem pozwanego, powódka nie wykazała żadnego dowodu na okoliczność doręczenia pozwanemu wskazanych w pozwie faktur VAT w określonym terminie ani na okoliczność zapłaty należności po terminie wymagalności.

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 12 stycznia 2015r., powódka wniosła o zasądzenie kwoty 8.530,89 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13 lutego 2014 r. do dnia zapłaty, zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty 27.775,24 zł za okres od dnia wytoczenia powództwa do dnia 12 lutego 2014 r. oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W pozostałym zakresie powódka cofnęła powództwo bez zrzeczenia się roszczenia. Powódka przyznała, iż nastąpiły przez pozwanego spłaty zaległości w dniu 15.02.2014 i 12 lutego 2014r. w związku z powyższym powódka ograniczyła powództwo.

Pozwany nie udzielił zgody na cofnięcie pozwu.

Sąd Rejonowy w Rybniku wyrokiem z dnia 20 lutego 2015r. zasądził od pozwanego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Wojewódzkiego Szpitala (...) w R. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w A. kwotę 4.812,48 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 lutego 2014 r. do dnia zapłaty oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie. Nadto zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 400,78 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że powódka (...) Sp. z o.o. w A. i pozwany Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital (...) w R. w dniu 20 lutego 2009 r. zawarli umowę nr (...) (...) a w dniu 29 lutego 2012 r. zawarli umowę nr (...) (...).

Zgodnie z § 5 pkt. 2 umowy z dnia 20.02.2009 r. o numerze (...) (...) "faktury VAT o których mowa w pkt. 1 będą wystawione po zakończeniu każdego miesiąca z terminem płatności 30 dni, licząc od dnia doręczenia do siedziby Zamawiającego właściwej faktury wraz ze szczegółowym zestawieniem, o którym mowa w punkcie 1, po akceptacji jakości i sposobu wykonania usługi.

Zgodnie z § 7 pkt. 5 umowy z dnia 29.02.2011 r. o numerze (...) (...) „termin płatności faktury wystawionej zgodnie z pkt. 4 wynosi 30 dni, licząc od dnia doręczenia prawidłowej (pod względem merytorycznym i formalnym) faktury do siedziby Zamawiającego. Za dzień zapłaty uznaje się dzień obciążenia rachunku Zamawiającego.”

Dnia 15.01.2014 r. pozwany dokonał zapłaty na rzecz powódki kwoty 33.000 zł, a 12.02.2014r. pozwany zapłacił powódce kwotę 19.244,35 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Rejonowy uznał, że **pozwany** wykazał spełnienie świadczenia głównego, co zostało przyznane również przez powódkę.

Sąd wskazał, że roszczenie powoda co do kwoty 33.000 zł zostało zaspokojone przed wniesieniem powództwa, natomiast co do kwoty 19.244,35 zł, roszczenie wygasło w dniu 12.02.2014r. Powód żądał zapłaty odsetek od kwoty 8.761,06 zł tytułem skapitalizowanych oraz doliczonych do wartości przedmiotu sporu odsetek za spóźnienie w zapłacie. Sąd stwierdził, że odnośnie faktury oznaczonej numerem (...) powód nie przedstawił żadnych dowodów na

termin zapłaty, w związku z czym nie są mu należne odsetki w kwocie 3.718,41. Sąd oddalił również żądanie co do odsetek ustawowych liczonych od kwoty 27.755,24 zł za okres od dnia wytoczenia powództwa do dnia 12 lutego 2014r., gdyż powódka wyliczyła dwukrotnie te same odsetki.

Sąd uznał za zasadne żądanie powódki w zakresie zasądzenia na jej rzecz odsetek zgodnie z saldem na dzień 12 lutego 2014r. od faktury nr (...) w wysokości 2.961,86 zł i w wysokości 1.850,62 zł, łącznie wynoszące 4.812,48 zł, gdyż w tym zakresie powódka wykazała opóźnienie pozwanego.

Sąd zasądził odsetki od kwoty 4. 812,48 od dnia 13 lutego 2014 r. do dnia zapłaty uznając, że powodowi należą się odsetki za opóźnienie w zapłacie powyższej kwoty.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. rozdzielając je stosunkowo.

Apelację od tego orzeczenia wniósł powód zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, mające istotny wpływ na wynik postępowania, tj. art. 232 § 1 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że na stronie pozwanej nie ciąży obowiązek udowodnienia terminu zapłaty należności głównej z faktury VAT nr (...) w przypadku kwestionowania podnoszonego przez stronę powodową terminu zapłaty oraz w kontekście wykazania przez stronę powodową doręczenia wzmiankowanej faktury do siedziby pozwanego, a tym samym początku biegu terminu wymagalności. Nadto zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 6 k. c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że ciężar udowodnienia okoliczności, iż termin zapłaty należności głównej z faktury VAT nr (...) jest inny niż wskazywany przez stronę powodową, nie spoczywa na pozwanym, w sytuacji gdy faktura została podpisana przez osobę uprawnioną do otrzymania faktury VAT; oraz art. 481 § 1 k. c. w zw. z art. 482 § 1 k. c. poprzez jego niezastosowanie i bezzasadne przyjęcie, iż powódce nie przysługują odsetki za okres od dnia wytoczenia powództwa do dnia 12 lutego 2014 r. od kwoty 27.755,24 zł, co należy uznać za sprzeczne z zasadą anatocyzmu.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez: zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 8.530,89 zł wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty za okres od dnia 13 lutego 2014 r. do dnia zapłaty; zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki odsetek ustawowych od kwoty 27.775,24 zł za okres od dnia wytoczenia powództwa do dnia 12 lutego 2014 r. oraz umorzenie postępowania w pozostałym zakresie, a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu za 11 instancję według norm przepisanych, a na podstawie art. 368 § 1 pkt 3 k.p.c. o dopuszczenie dowodu z dokumentu - potwierdzenie przelewu z dnia 31 lipca 2013 r., na okoliczność zapłaty przez pozwanego we wskazanym dniu należności głównej z faktury VAT nr (...) w wysokości 50.680,38 zł, wskazując jednocześnie, iż powołanie tego dowodu, w świetle braku dowodów zaofiarowanych przez pozwanego na wcześniejszym etapie postępowania, w szczególności w kontekście nieprzedłożenia przez pozwanego dowodu zapłaty za przedmiotową fakturę, nie było konieczne, a potrzeba przeprowadzenia dowodu nastąpiła dopiero w toku postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powódki przyjmując za podstawę prawną swego rozstrzygnięcia przywołane przepisy prawne, a następnie ustalił wszystkie okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Poczynione ustalenia dotyczące okoliczności faktycznych mają podstawę w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w zakresie dokonanych ustaleń jest logiczny i wzajemnie spójny, natomiast informacje zawarte w poszczególnych źródłach dowodowych nawzajem się uzupełniają i potwierdzają, przez co są w pełni wiarygodne. Ustalenia te Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Niemniej jednak wyprowadzone zeń wnioski nie były w pełni prawidłowe, lecz odnosiły się wyłącznie co do zakresu należnych powódce odsetek.

Zgodnie z art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy.

Wprowadzony powyżej zakaz anatocyzmu, doznaje trzech wyjątków, w tym dwóch przewidzianych cytowanym art. 482 § 1 k.c. Ustawodawca umożliwił pobieranie wskazanych powyżej odsetek, albo od chwili wytoczenia powództwa, albo przed jego wytoczeniem, ale przy zastrzeżeniu, że pobieranie tych odsetek uzależnione jest od wyrażenia przez strony zgody (po powstaniu zaległości) na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy.

Powód złożył pozew w dniu 3 lutego 2014r. Od tej chwili był zatem uprawniony do odsetek od odsetek, które należne mu były od kwoty 27.755,24 zł do dnia uiszczenia roszczenia przez pozwanego, tj. na dzień 12 lutego 2014r.

W pozostałym zakresie jego roszczenie nie mogło odnieść skutku.

Powód, po zmodyfikowaniu swojego żądania, w dalszym zakresie domagał się zapłaty kwoty 8.530,89 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 13 lutego 2014r. Roszczenie to stanowią odsetki od terminów wymagalności roszczeń wskazanych na k. 88. Niemniej jednak, zgodnie z § 5 pkt. 2 umowy z dnia 20.02.2009 r. o numerze (...) (...) "faktury VAT o których mowa w pkt. 1 będą wystawione po zakończeniu każdego miesiąca z terminem płatności 30 dni, licząc od dnia doręczenia do siedziby Zamawiającego właściwej faktury wraz ze szczegółowym zestawieniem, o którym mowa w punkcie 1, po akceptacji jakości i sposobu wykonania usługi", natomiast zgodnie z § 7 pkt. 5 umowy z dnia 29.02.2011 r. o numerze (...) (...) „termin płatności faktury wystawionej zgodnie z pkt. 4 wynosi 30 dni, licząc od dnia doręczenia prawidłowej (pod względem merytorycznym i formalnym) faktury do siedziby Zamawiającego. Za dzień zapłaty uznaje się dzień obciążenia rachunku Zamawiającego.” Ustalenie zatem terminu wymagalności roszczenia wymagało wykazania, że wystawione na tej podstawie faktury zostały prawidłowo doręczone pozwanemu oraz przez niego zaakceptowane. Tych okoliczności, pomimo obowiązku wynikającego z art. 6 k.c., powódka nie wykonała, zatem oddalenie jej roszczenia, jako niewykazanego, było w pełni uzasadnione.

Z tych względów wyrok Sądu Rejonowego podlegał zmianie w zakresie określonym w sentencji wyroku Sądu Okręgowego w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c., a w pozostałym zakresie oddalone w oparciu o art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 w związku z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c., a to wobec uwzględnienia apelacji pozwanego w niewielkim zakresie, co czyniło zasadnym, wobec wartości przedmiotu zaskarżenia, iż strona pozwana wygrała to postępowanie. Na zasądzone koszty składają się koszty zastępstwa procesowego ustalonego zgodnie z § 6 pkt 3 w związku z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 poz. 461 z późniejszymi zmianami).

SSR (del.) Maryla Majewska – Lewandowska SSO Magdalena Hupa – Dębska SSO Andrzej Dyrda